

Nr. 258

XXV rok

Cena numeru
60 mk.

istnienia

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Miesięcznie „1100.

z przesyłką pocztową

Miesięcznie „1400

poza Łodzią egz. 66

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41

TELEFON 28,

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 20 września 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Pomoc aprowizacyjna dla G. Śląska.

(wp) Na posiedzeniu odbytem pod przewodnictwem p. Marszałka Sejmu Trampczyńskiego komitet pomocy aprowizacyjnej dla Górnego Śląska zatwierdził swój statut organizacyjny komitetu i regulamin wydziału wykonawczego i zaakceptował dotychczasową działalność komisji organizacyjnej.

Zatwierdzono również plan działalności wydziału wykonawczego na najbliższy okres.

Z powodu ciężkiej sytuacji aprowizacyjnej na Górnym Śląsku ministerjum rolnictwa poleciło województwu krakowskiemu poczynić wszelkie możliwe ułatwienia w wywozie z Małopolski materiału rzeźniczego dla komisji odbiorczej na Śląsku i nie stosować ograniczeń wywozowych na Śląsk, wydanych przez rząd poprzednio.

Jednocześnie dowiadujemy się, że wobec niemożności utrzymania kursu marki polskiej bez zmiany w ciągu dekady, skarb państwa zobowiązuje się pokrywać straty, wynikłe z wypłat robocizny w markach polskich. Potrzebne sumy na pokrycie strat kursowych skarb państwa wyasygnuje zarządom fabrycznym za pośrednictwem P. K. K. P.

Organizacja wyrobów w Małopolsce Wschodniej.

(wp) Przygotowania przedwyborcze w Małopolsce Wschodniej postępują naogół sprawnie i prawdopodobnie wybory odbędą się w zupelnym porządku. Zdarzają się wprawdzie akty wiodzące o podżeganiu ludności przez niesumiennych agitatorów, pragnących ją powstrzymać od przystąpienia do urny wyborczej, jednakże ludność rnska z natury spokojna nieawsze daje temu posłuch.

Podkreślić trzeba nader dodatnią i pełną aparcia się działalność funkcjonariuszek komisji odwodowych, które pracują bardzo wiele chętnie udzielają informacji ludności. (6)

Układy polsko-greckie

(wp) Grecki charge d'affaires w Warszawie p. Mavrudis oświadczył przedstawicielowi agencji Wschodniej, iż pracuje obecnie nad uregulowaniem kwestji traktatu handlowego grecko-polskiego. Bez takiego traktatu — oświadczył p. Mavrudis — stosunki handlowe między naszymi krajami są bardzo trudne. Ażeby urzeczywistnić swój zamiar, pracuje nad konwencją odcziową. Paczki przeznaczone dla Polski, a nie paczki towarów handlowych etc. nie są przyjmowane w Grecji i viceversa.

Pierwszym punktem do nawiązania stosunków handlowych między oboma krajami, jest uregulowanie stosunków handlowych między oboma krajami, jest uregulowanie stosunków politycznych. Mam nadzieję, zakończył p. Mavrudis, że w niedługim czasie dojdzie do realizacji mojego dzieła. (8)

Dziennikarze szwajcarscy w Warszawie.

(wp) Wczoraj o godz. 11—o przed południem została przyjęta przez p. min. spr. Zagr. Narutowicza wycieczka szwajcarskich przemysłowców i dziennikarzy. O godz. 2—głej po południu w sali Malinowej w hotelu „Bristol” odbył się obiad na cześć gości, wygłoszono m. in. referat p. ministra spr. zagranicznych. (5)

DEMANDEZ UN
COINTREAU!

Najznakomitszy likier
TRIPLE-SEC

(biały i złoty)

(3643K8

COINTREAU PÈRE ET FILS

Sprzedaż w pierwszorzędnych handl. win i restauracjach.

K A - K A - D U

3927K2

Po zwycięstwie tureckim.

Ameryka będzie interwenjować? Jugostawia w obawie. Kolejarze angielscy protestują. Ostrzeżenie pod adresem Turcji. Głos niemiecki.

LONDYN 19 (PAT) Według doniesień „Evening News”, związek funkcjonariuszów miejskich w całej Anglii uchwalił rezolucję, która zwraca się energicznie przeciwko wysłaniu wojsk angielskich do Konstantynopola. (2)

LONDYN 19 (PAT) „Standard Express”, donosi z Nowego Jorku, iż rządowe koła amerykańskie śledzą uważnie wypadki na wschodzie. Stany Zjednoczone uważają pochód kema listów do Europy za wielkie niebezpieczeństwo. Przypuszczają, iż natychmiast po powrocie Hughes'a do Ameryki nastąpi interwencja Ameryki w sprawie wschodniej. (2)

LONDYN 19 (PAT) Jugosłowiański minister spraw zagranicznych miał wczoraj z królem serbskim dłuższą konferencję. Jak donoszą pisma jugosłowiańskie, rząd bardzo poważnie zapatruje się na sukcesy Turcji i jest zdania, że pochód Turków do Europy poważnie zagraża temu państwu. (2)

LONDYN 19 (PAT) Gabinet angielski powziął na wczorajszym wieczorem posiedzeniu uchwałę w sprawie wojskowych środków bezpieczeństwa na lądzie, morzu i powietrzu, mających na celu obronę cieśnin w razie ataku. Anglja liczy na to, iż sama zapewni sobie obronę cieśnin, jeżeli zajdzie tego potrzeba, i zaznacza, że niezależnie od sprzymierzonych postanowiła wykonać pewne ruchy wojskowe. Reuter oświadcza, iż rząd angielski nie zamierza rozpoczynać wojny, a chce tylko popierać wojskowo sprzymierzonych, czuwając nad wykonaniem zobowiązań nałożonych przez traktat sewerski. Kemal-basza został ostrzeżony o tem, że w razie naruszenia neutralności straci

cieśnin, będzie musiał ustąpić albo podjąć walkę. (2)

ATENY 19 (PAT) Posłowie do parlamentu greckiego w Turcji wystosowali do Lloyd George'a, Poincarego i Hardinga telegramy, w których proszą o podjęcie spiesznej akcji ratunkowej na rzecz chrześcijan, przed wojskami tureckimi. (7)

GIBRALTAR 19 (PAT) Pierwszy batalion otrzymał rozkaz do natychmiastowego wymarszu. Przypuszczają, że przetransportowany on będzie do Konstantynopola. (7)

PARYZ 19 (PAT) Dzienniki donoszą, że król Aleksander wyjeżdża na kilka dni incognito do Rzymu celem omówienia sytuacji na wschodzie z rządem włoskim. (7)

BERLIN 19 (PAT) Teodor Wolff pisze w „Berliner Tageblacie”, że na polach bitew Azji Mniejszej Anglja została pobita, oraz że zwycięstwa nacjonalistów tureckich są dla Anglii niebezpieczeństwem. Anglja jest w kwestji wschodniej prawie odesobniona, a dla Francji sprawy mogą wziąć obrót krytyczny, skoro Turcja obstawać będzie przy Adrianopolu lub będzie usiłowała zdobyć Adrianopol siłą. (7)

PARYZ 19 (PAT) Poincare przestał do Londynu zawiadomienie, w którym zawiadamia iż Francja nie przyłączy się do zwalczania zbrojnie tureckiej ofensywy i będzie prowadziła akcję pojedynczą. Generał angielski Townhendt, który odwiedził wczoraj Poincarego, oświadczył, że zgadza się z linią polityki francuskiej względem Turcji. (5)

W obliczu „wiecznego pokoju”.

BORDEAUX 19 (PAT) „Temps” donosi, że bolszewicy sprzedali ostatnio Niemcom 10 okrętów wojennych które były wycofane ze

służby, a które mają być przerobione na statki handlowe.

Krenika wyborcza

DOKOŁA WYBORÓW.

(w) W dniu wczorajszym komisja okręgowa 14 sprawdziła listy wyborców nadesłane z powiatów. Powiaty łódzki i sieradzki wywiązały się b. dobrze z swego zadania i we wszystkich komisjach obwodowych spisy wyborców zostały wyłożone do przeglądu publiczności. (5)

W niedzielę 24 b. m. w sali sądu okręgowego odbędzie się zebranie przewodniczących komisji obwodowych i protokolantów i a możliwie i wszystkich członków komisji obwodowych w powiatach, na którym przewodniczący okręgowej komisji wyborczej 14 zaznajomi obecnych na zebraniu z obowiązującymi ich pracami. (5)

Województwo zawiadomiło starostów województwa łódzkiego, komisarza rządu i prezydenta m. Łodzi że stosownie do art. 100 ust. 2 gmina ponosi koszt sporządzenia spisu wyborców, a zatem winna również sporządzić formularze dla tego spisu według ustalonego wzoru, Ministerstwo spraw wewnętrznych do starczy jedynie karty obliczeniowe. (5)

Z KOMISJI OKRĘGOWEJ.

(W) Wszystkie spisy wyborców powiatu łódzkiego zostały dostarczone do Komisji Okręgowej Nr. XIV i są już przez tę komisję sprawdzone. (7)

„NIEZALEZNI“ SOCJALISTI.

(w) Z listy partii niezależnych socjalistów (komuniści) w Polsce kandydować mają w Łodzi dr. Mierzyński (znany z procesu tow. opieki nad więźniami o pieniądze pobierane z Bolszewji) i Jan Haneman. (2)

PRZECIW KOMU WALCZĄ ŻYDZI

(l) IV kom. P. spisano protokół celem pościągnięcia do odpowiedzialności Arona Kagana zam. przy ul. Zawadzkiej 35 za zrywanie odezw Związku Ludowo-Narodowego. Protokół przesłano do sądu pokoju III Okręgu w Łodzi. (2)

Z okupacji żydowskiej.

ŁWÓW, 19 | 9 (AW) Korespondent „Agencji Wschodniej“ donosi z nad Zbrucza: Na prośby ludności katolickiej w Kamieńcu udał się 6 bm. do Charkowa adwokat p. Rachman, obrońca skazanych księży i obywateli. Obywatel ten ma interwenjować u władz na rzecz skazanych. (8)

ŁWÓW, 19 | 9 (A.W) Z nad Zbrucza donoszą: Majątek jednego z oskarżonych w ostatnim procesie w Kamieńcu, p. Kuka, któremu udało się uciec do Polski, został w całości skonfiskowany. W najbliższych dniach ma się w Kamieńcu rozpocząć nowy proces przeciw księżom, między innymi księdzu Swiderskiemu oraz innym obywatelom Polakom. (8)

ŁWÓW, 19 | 9 (AW) Z pogranicza nad Zbruczem donoszą: W związku ze sprawą aresztowania prof. Bezboruckiego, Ukraińca, władze sowieckie w Kamieńcu prowadziły dalsze aresztowania wśród niepodległościowców ukraińskich. Zśród aresztowanych kilkanaście osób rozstrzelano z karabinu maszynowego, poczem pogrzebano je we wspólnej mogile obok cmentarza wojskowego. (8)

Piotr Łuszczynski

pierwszorządny krawiec

PIOTRKOWKA 89. 3935s2

powrócił z zagranicy zaopatrzone w modne i żurnali ostatniej mody, i poleca się nadal łaskawym względem Sz. klienteli. Wielki wybór najnowszych materiałów.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA 19 (PAT) Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu Sejmu odesłano do komisji ustawę o ratyfikacji poprawek do niektórych artykułów paktu o Lidze Narodów, ustawę o ratyfikacji konwencji pocztowych podpisanych w Madrycie 30 listopada 20 roku ustawę o odbudowie portu w Gdyni i ustawę uzupełniającą z d. 15 listopada 20 roku o wykonaniu reformy rolnej oraz ustawę o rozszerzeniu zakresów działania ustawy z dn. 29 lipca 21 roku o przeznaczenie terenów na cytadeli pod budowę domów.

Następnie Marszałek Trąpczyński zawiadomił o zamianowaniu prof. Kumanieckiego min. wyznań religijnych i oświecenia publicznego i dr. Raczyńskiego min. rolnictwa.

Pos. Kędzior przedstawił sprawozdanie komisji wodnej o ustawie wodnej. Za podstawę prac przyjęto ustawę pruską i projekt nowej ustawy galicyjskiej z pewnymi zmianami. Tak ustawa pruska przewiduje osobne trybunały do rozstrzygnięcia spraw wodnych. Komisja nie uznaje za potrzebne tworzenie takiego urzędu w Polsce. Ustawę bez dyskusji przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Po sprawozdaniu pos. Trąpczyńskiego przekazano do komisji ustawę zezwalającą reprezentacji pow. Chrzanowskiego na zaciągnięcie pożyczki w sumie 20 milionów mk, na rozszerzenie budynku gimnazjum w Chrzanowie, i ustawę o samorządzie tymczasowym dla województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Następnie Marszałek odczytał szereg wnio-

sków nagłych, przedewszystkiem rządowych za projektami odnośnych ustaw, zaznaczając, że ponieważ w przyszły wtorek Sejm kończy swę czynności, dzisiejszy dzień będzie uważany na pierwsze czytanie tych ustaw.

Projekty te są następujące: projekt ustawy w przedmiocie uzupełnienia art. 1 ustawy z 28 lutego 19 r. (przrównanie polskiej jednostki monetarnej do złotego franka) ustawy o 8 pr. pozycze złotej, ustawy o kredycie skarbu państwa w P. K. K., P. (dalsza pożyczka na pokrycie niedoboru do wysokości 370 miliardów, łącznie z kwotą 150 miliardów ustalonych w ustawie z d. 8 lipca 21 r. następnie projekt ustawy o planowo wznoszonych budowlach, ustawy o dalszej emisji biletów P. K. K. P., ustawy o zmianie ordynacji wyborczej, ustawy o zmianie ustawy niemieckiej, dotyczącej ubezpieczenia urzędników prywatnych, ustawy zmieniającej przepisy austriackie o ubezpieczeniu funkcjonariuszy służby prywatnej i ustawy o rozszerzeniu sieci dróg państwowych.

Dalej odesłano do komisji m. i dwa wnioski pos. Załuski i Janusza w sprawie kompetencji sądów pokoju i pos. Marka w sprawie obliczenia emeryt, pos. Sosńskiego w sprawie ostatnich rozruchów na G. Śląsku, wniosek pos. Gdyka w sprawie wzmagającej się drożyzny.

Następne posiedzenie we czwartek o godz. 4-ej po południu, Na pierwszym punkcie porządku dziennego expose min. skarbu Jastrzębskiego. (6)

Sprawa Litwy Kowieńskiej.

GENEWA 19 (PAT) Na plenarnym posiedzeniu komisji politycznej podczas dyskusji w przedmiocie mniejszości narodowych na Wileńszczyźnie przedstawiciel Litwy Kowieńskiej Szidzikauskas wytoczył całą sprawę wileńską. Cecil przerwał mu uwagę, że spory terytorjalne zgromadzenie wyłączyło z obrad, a delegat holenderski London, prezes komisji, prosi Szidzikauskasa, ażeby nie przekraczał ram kwestji mniejszościowych. Wracając do tematu, przedstawiciel Litwy przytacza wszystkie uprzednie oskarżenia, dodając nowe o rzekomym pogromie żydów oraz porównyując administrację Polski do czerezwyczajki. Następnie domaga się zwołania komisji oraz stałego komisarza Ligi do Wilna. Profesor Aszkenazy odpiera szczegółowo zarzuty litewskie i proponuje odesłać sprawę radzie

Cecili sprzeciwia się przekazaniu radzie

zalecając wysłanie komisji ankietowej. Szidzikauskas akceptuje propozycję Cecila. Hymans i Fischer oświadczają się za prostem przekazaniem Radzie bez krępujących zaleceń. Aszkenazy oświadczył się przeciw propozycji Cecila, przesądzającej merytorycznie słusność oskarżeń litewskich. Skoro zgromadzenie przyjmie obecną rezolucję komisji politycznej, to cała sprawa terytorjalna Wilna, jak i sprawa mniejszości na Wileńszczyźnie, będzie zgodna z żądaniem polskiej delegacji wyjęta z obrad trzeciego zgromadzenia. (5)

GENEWA 19 (PAT) W niedzielę wieczorem Aszkenazy wydał obiad, na którym m. in. byli obecni Balfour, Fischer, Sjalda, Imperiali oraz wicesekretarz generalny Ligi Monne. (5)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Jak Anglja pojmuje „wolność“ cieśnin

LONDYN 19 (PAT) Dyplomatyczny sprawozdawca „Daily Express“ pisze: Nikt nie chce nowej wojny, nie chce i Kemal pasza, jednak państwo brytyjskie jest w wysokim stopniu zainteresowane w utrzymaniu cieśnin. Jestto zasada tak samo niewzruszalna jak skały Gibraltaru. Gwarancja złożona mocarstwom, że cieśniny zostaną otwarte nie wystarcza. Nie możemy przyjąć gwarancji, musimy sami kontrolować (l) cieśniny, kończy sprawozdawca. (12)

Turcy nie chcą walczyć z Anglja

LONDYN 19-9 (A. W.) Rząd angielski otrzymał wczoraj od Kemala paszy telegram z doniesieniem, że nie uważa on Anglii za swojego nieprzyjaciela. Kemal pasza daje również do poznania, że gotów jest pertraktować w sprawie pokoju, natomiast z głównej kwatery Kemala paszy nadeszła wiadomość, że wojska kemalistyczne w sile 5 dywizji zaczynają już dalej posuwać się w kierunku na Ismit. Turecki sąd wojenny w Smirnie skazał na śmierć greckiego metropolitę i wyrok ten został już podobno wykonany. (12)

Polityka Włoch.

RZYM 19-9 (PAT) Rada ministrów wyraziła zgodę na program polityki przedstawionej przez Schanzerą, w sprawie konfliktu grecko-tureckiego i wypadków na wachodzie. Dyplomatyczna akcja Włoch jest zgodna z działalnością sprzymierzonych w sprawie gwarancji wolności cieśnin i opiera się na przekonaniu, że należy sprawy przekraczające granice konfliktu grecko-tureckiego a mające szersze znaczenie rozwiązać na konferencji, która ma być zwołana w najbliższym czasie. (12)

Włochy zalecają umiarkowanie

RZYM, 19 | 9 (PAT) „Messageoro“ donosi, że odmowa Włoch wzięcia udziału w angielskich operacjach oraz wysłania wojsk włoskich do Konstantynopola, bynajmniej nie oznacza des interesement w sprawie Bliskiego Wschodu. Włochy ostrzegają Anglię przed niebezpiecznym przedsięwzięciem i zalecają umiarkowanie. (8)

Aresztowanie Kustosza.

KATOWICE, 19 | 9 — (Pat) Na rozkaz prokuratora aresztowano tu wczoraj wieczorem wydawcę „Głosu Górnośląskiego“ znanego propagatora idej separatystycznej na G. Śląsku Kustosza. (8)

Złoto - czy papiery?

Mieliśmy możność widzieć jak u pewnego chłopka we wsi S.... zjawił się poborca podatkowy z żądaniem zapłacenia jakiegoś podatku za 1919 rok w sumie coś koło 150 marek polskich...

Po dłuższym użeraniu się z niepiśmiennym i bezkrawatnym filarem państwa, o bardzo patrijotycznych poglądach, poborca odjechał żegnany po staropolsku:

— Żebyś nogi sobie połamał ciarachu zatracony. Będzie mi tu fantował moją chudobę. Ja cię tu zafantuję kłonicą bez leb, to ci się odechce!..

Na moją nieśmiałą uwagę, iż to się na nic nie zda, zapłacić będzie musiał, odpowiedział bardzo rozumnie.

— Ja to wiem dobrze, ale co marka jutro, to nie dziś...

Zastanówmy się, iż w 1919 roku owe 150 marek przedstawiały wartość conajmniej trzy dziesiątych funtów chleba, dzisiaj mają wartość zaledwie jednego, a co będą warte w 1923?

W 1919 roku wystarczały może na całodzienne utrzymanie — dzisiaj niewiadomo czy można opędzić nimi godzinę...

W oświetleniu takich faktów, jakie piastycznie uwypukla się idea piastowego potomka czy też członka „Piasta“, tej niczem niezastąpionej podpory naszego ustroju społecznego:

— „Marka jutro, to nie dziś...”

Państwo za wszystko płaci złotem, czy to będzie praca urzędników, czy zboże, narzędzia, czy maszyny, — kupiec wszystko kalkuluje na cenę dolara, lub złota — a państwo wzamian pobiera bezwartościowe papiery...

Wygląda to tak jak by państwo sprzedało coś swemu obywatelowi w 1919 roku za 150 marek, ale gorący patrijotyzm ludności nasuwa im wzorem najwyższych urzędników państwowych „wątpliwość“ czy należy ten dług spłacić w 1922 roku, czy może da się jeszcze zwlec ze dwa lata, kiedy marka będzie na poziomie austriackiej korony lub sowieckiego rubla...

Te nieliczne znowu marki, które wypadkiem zabłądzą z „kaszki chłopskiej“ do Skarbu Państwa wędrują znowu, ku pociesze Mickiewicza, szerokim strumieniem z powrotem „pod strzechę“ na „wzmocnienie autorytetu rządu“ na wzmocnienie „gorzką“ osłabionego wyborami chłopca, na wątpliwą dobroć kielbase wyborczą — co figuruje w wydatkach państwowych dla uproszczenia oczywiście pod ogólną rubryką „zapomóg dla rolników“.

Zalować tylko wypada iż również paskarze żywnościowi nie otrzymują również zapomóg rządowych.

Jak sprawiedliwość — to sprawiedliwość, jak republika — to już ludowa równość, paskarz nie może być gorszy od innego obywatela.

Utrzymanie nadal systemu podatków i pensji urzędniczych, opierającego się marce polskiej, o wiele nawet zmienniejszej od kobiecego charakteru Klubu Pracy Konstytucyjnej jest nonsensem, który się mści ciągłym spadkiem waluty i ciągłym wirtem ekonomicznym, który nas porwał w obłądny tan podwyżek strajków i drożyzny.

Przejdźcie od bezwartościowych podatków papierowych do podatków w złocie, pobieranie jak dzisiaj na komorach celnych złotego agia — jest nieprzyjemną koniecznością, która jednak postawi odrazu skarb nasz na nogi i radykalnie utnie leb drożyznianej

hydrze.

Półśrodeczki, odkładanie, odraczanie, podejrzane manipulacje skarbowo-biletowe i t. p. przerwy, nie doprowadzą do niczego i niema najmniejszej już nadziei żeby do czegoś doprowadziły, jak to dowodnie okazały, minione lata. —

„Pamiętaj rozchodzie, byś żył z dochodem w zgodzie“ — jest to zasada, z którą bodaj tym względem nie będzie żadnych dać ma największy obowiązek liczyć Polska, „wątpliwości“, poczawszy od Cara, a skończywszy na jego bezpośrednim zwierzchniku.

Pan minister skarbu powinien by raz na

reszcie wziąć sobie za zasadę, że skarbem nie są sterty banknotów drukowane bez opamiętania, za które dójki od krów kupują sobie fortepjany, skarbem dzisiaj dla kraju była racjonalna gospodarka finansowa — i sanacja ekonomicznych stosunków w Polsce.

Mamy wrażenie, iż pan Naczelnik Państwa mówiąc o „autorytecie rządu“ miał właśnie na myśli takich ministrów, którzy swą pracę poświęcają tylko dla dobra kariery, a nie będa, szastać majątkiem narodowym za podszeptami pierwszego lepszego pieczęciarza.

A. S.

Zażydzenie Polski.

W dniu 8, 9 i 10 b. m. we Lwowie odbył się czwarty z rzędu walny Zjazd Tow. „Rozwoju“.

Z odczytu, wygłoszonego na niem przez d-ra Dymowskiego, dowiadujemy się ścisłych cyfr, dotyczących okropnego zażydzenia Polski. Przemysłowi, rzemieślnicy, wyższym uczeniu grozi kompletne opanowanie przez żydów.

Dziś, według słów d-ra pośta Dymowskiego, 92 proc. przemysłu, 85 proc. handlu i już 51 proc. rzemiosł znajduje się w rękach żydowskich, opierając się o instytucje bankowe, których 98 proc. trzymają w swym ręku żydzi.

Zażydzenie uczelni polskich sięga cyfr okropnych, zdawałoby się nieprawdopodobnych swą bezwzględnością.

Oto na Uniwersytecie Lwowskim w r. 1920 — 21 na wydziale prawnym było: kat. 1382, żydów 1033; na medycynie: kat. 595, żyd. 598 (I), na fil.: kat. 724, żyd. 555. Letnie półrocze podaje lepsze (I) nadzieje: prawo: kat. 1154, żyd. 1055, med.: 576 kat., żydów 611 (II), fil.: 717 kat., żydów 659.

Podobne cyfry wykazuje Uniwersytet Warszawski i Wszechnica Jagiellońska.

Mało tego. Na miejsce Polaków studentów, w liczbie 500, usuniętych z braku środków, przyjęto 500 żydów, wypasionych i mających zabezpieczony byt i mieszkanie u swych współwyznawców. Walny Zjazd „Rozwoju“ uznał i odrazu wprowadził w czyn stypendja dla akademików Polaków po 500 tys.; tamże wśród delegatów zebrano 400 tys. gotówką.

Wystannicy gen. Hoeffera na Górny Śląsk.

Krwawe zaburzenia w Hajdukach na Górnym Śląsku mają — jak donosimy — nie tylko podkład gospodarczy ale są też wynikiem planowej agitacji niemieckiej, która wykorzystuje szczególnie wszystkie odruchy niepokoju i niezadowolonia wśród polskich mas robotniczych.

W Katowicach aresztowano trzech mężczyzn niemieców, którzy zeznali, że są wystannami „Selbstschutzu“ z Gliwic. Mają oni za zadanie zbierać wiadomości szpiegowskie o charakterze wojskowym i politycznym, badać nastrój ludności i na tle niezadowolonia i niezdecyowania szerzyć agitację przeciwko Polsce.

Aresztowani należą do organizacji, na czele której stoi znany z drugiego powstania gen. Hoeffler. Organizacja ta składa się z oddziałów po 25 ludzi i posiada regulamin czysto wojskowy. Członkowie otrzymują mieszkanie ubranie wyżywienie i 100 mk. dziennie. Ze zeznań okazuje się że wystannicy niemieccy z Bytomia

Gliwic brali czynny udział w organizowaniu zamieszek w Hajdukach czem też zapewne tłumaczy należy wyjątkowo burzliwy ich charakter.

Można oczekiwać, że Niemcy w najbliższym czasie znów będą chcieli wywołać nowe rozruchy. „Katowitzer Ztg.“ pisze, że robotnicy górnośląscy nie chcieli brać marek polskich, woląc raczej nie brać żadnych wypłat, o ile te mają być dokonane w walucie polskiej.

Nie zgadza się to z prawdą, ponieważ wypłata w markach polskich nie sprawiła żadnej trudności a sfery robotnicze oraz kupieckie są zupełnie z tego obrotu sprawy zadowolone.

Widzimy więc, że Niemcy nie ustają w ciągłej podziemnej, wykorzystującej skwapliwie wszelkie trudności gospodarcze i finansowe. Jest nadzieja, że policja uda się wykryć ukryte sprężyny organizacji i przeszkodzić najazdowi wrogich agitatorów z Niemiec. (8)

Przesilenie w Niemczech.

Komisja gospodarcza parlamentu Rzeszy uchwaliła podwyższyć czterokrotnie ceny żyta. Uchwała ta wywołała protest społecznych demokratów, którzy grożą wystąpieniem

z rządu. Socjalna demokracja pod żadnym warunkiem nie zgadza się na wystąpienie do rządu przedstawicieli Niemieckiej Partii Ludowej. Podobne oświadczenia złożył imieniem niezawisłych socjalistów Breitscheidt.

PRZEMYSŁ, HANDEL I ROLNICTWO.

Marki polskie na Górnym Śląsku.

Województwo śląskie w odezwie do kupców przypomina im, iż otrzymane przez nich w ciągu dnia marki polskie przyjmuje też goź dnia Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i oddaje wzamian za to kupcom do dyspozycji odpowiednią sumę w markach niemieckich według ogłoszonego kursu, przez zapisanie tych sum na dobro rachunku żyrowego, lub przez wydanie czeków na jeden z banków niemieckich.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa posiada swój oddział na Górnym Śląsku w Katowicach (Guttenbergstrasse Nr. 16) oraz ekspozytury w Królewskiej Hucie (gmach b. Banku Rzeszy), w Rybniku (w lokalu „Deutsche Volksbank“) oraz w Tarnowskich Górach.

Województwo zawiadamia następnie, że urzędy aprowizacyjne należność za dostarczone przez nie artykuły żywnościowe oraz inne wpłaty będą pobierały w markach polskich.

W najbliższym czasie będą wprowadzone w życie zarządzenia:

1) aby urzędy pocztowe i telegraficzne przyjmowały należności także w markach polskich oraz załatwiała przekazy pieniężne w markach polskich na obszarze województwa śląskiego i do Polski,

2) aby do czasu wprowadzenia cen biletów kolejowych także w markach polskich, otwarte były na dworcach kolejowych urzędy kantory wymiany, umożliwiające ludności zaopatrywanie się bez trudności w marki niemieckie potrzebne do nabycia biletów,

3) aby podatki i wszelkie należności skarbowe mogły być wpłacane także w markach polskich.

Nasz tabor kolejowy

Na mocy traktatu wersalskiego okupanci obowiązani byli oddać nam tabor, który pozostał po nich w b. Kongresówce oraz w innych dzielnicach polskich. Liczba wagonów towarowych, przekazanych nam przez państwa zaborcze, wynosiła 80.000. W liczbie tej było 41.000 wagonów niemieckich, 22.000 austriackich, 5.000 węgierskich, pozostałe zaś należały do innych państw. Oczywiście liczba wagonów była niedostateczna nawet dla niezbędnych przewozów wewnątrz kraju.

Rząd polski czynił zakupy w celu zwiększenia taboru. W r. 1920 kupiono w Ameryce, w celu powiększenia taboru 4.600 wagonów towarowych 30-tonowych. Prócz tego, na zasadzie traktatu ryskiego, otrzymaliśmy 8.000 wagonów. Wagony te z szerokotorowych przerobiono niezwłocznie na normalne.

Obecny stan naszego taboru towarowego jest jeszcze niewystarczający. Przewidywane jest stałe powiększenie go. Obecnie kupiono znów w Ameryce 7.500 wagonów towarowych, z których część ma być dostarczona w końcu rb., reszta na wiosnę roku przyszłego. Części wagonów będą mogły nam do starczyć wytwórnie krajowe, resztę zmuszeni będziemy nabyć zagranicą.

Co do lokomotyw, to posiadamy ich obecnie 4.555. Liczba ta jest również niewystarczająca. Wytwórnie krajowe będą mogły nam dostarczyć w tym okresie 650 parowozów a więc przeszło połowę zapotrzebowania. (AW)

Kryzys gospodarczy w Czechosłowacji.

Rząd czechosłowacki zamierza poczynić w przyszłym budżecie zasadnicze zmiany, uwzględniając sytuację, wytworzoną wskutek wzrostu wartości korony. Dotychczas osiągnięto już oszczędności w sumie 1 miljarda. Przewidzianem jest niżenie taryfy pocztowej i kolejowej oraz cel, ewentualnie pensje urzędników zostaną dostosowane do wzmożonej siły kupna korony.

Celem usunięcia kryzysu przemysłowego projektowane są wielkie inwestycje. Rząd przewiduje znaczne zamówienia państwowe, m. in. publiczne budowy na sumę 420 milionów koron. Zamierza również zaciągnąć nową pożyczkę zagraniczną.

Na konferencji kilku ministrów z zastępcami niemieckich socjal-demokratów, wskazali ci ostatni na olbrzymi zakres ograniczenia ruchu w przemyśle i brak pracy, który do tyka przedewszystkiem (?) niemieckich robotników w Czechosłowacji. Ministrowie oświadczyli, że w przyszłości rząd zabroni zamykania przedsiębiorstw bez podania dowodów. Ma być wprowadzony przymusowy czternastodniowy termin wypowiedzania pracy dla wszystkich robotników. (S.)

Prze nysł i handel

Giełda warszawska

z dnia 19 b. m.

1/2 listy ziem.	112	Dol. St. Zld.	7520
4 1/2% mk.	57,50	Marki niem.	5,55
4 1/2% obl. m. Warsz.		Franki franc.	544
6% obl. m. Warsz.		Funt	

Czeki i wpłaty.

Belgia	551,50	London	33750
Berlin	5,50	Nowy Jork	7520
Gdańsk	5,50	Paryż	582,50
Praga	240	Wiedeń	11.

Akcje.

Bank hand.	5,650	Ostrowiec	11,900
" Dyskont		Radzki	3,925
" Kredyt	5,650	Starachowice	6,650
" Zjed. z pol.	2,000	Zyrardów	155,000
Cukier	104 000	Borkowski	1700
Drzewo	1500	Zegluga	1,900
Lilpop	5700	Jablkowscy	1600
		Nafta	1925

Ile złota posiada skarż amerykański

Ilość złota posiadana przez skarż amerykański w Stanów Zjednoczonych, wynosi według ostatnich obliczeń—3 miliardy 858,543,202 dolarów t. j. z górą pięćdziesiąt miliardów franków.

Obieg pieniądza wynosił dnia 5 października 4 miliardy, 398, milionów dolarów, co przy 100 milionach mieszkańców, wynosi blisko czterdzieści dolarów na głowę. Stany Zjednoczone skupiły w swoim ręku największą ilość złota!

Pópierajcie przemysł polski

OPERETKA

w teatrze SCALA

Dziś o godz 8 30 wiecz.

Odmłodzony Adolar

arcywesoła operetka
w trzech aktach
Waltera Collo.

3915s1

Szkoła tańca

W. LIPINSKIEGO
Piotrkowska 108.

2933k

w lokalu „Handlowców“ (1 piętro). Zapisy od 12—3 i od 7—9 w., a potem (za dnia) Ewangelicka 17, front 3 n.

OKAZYJNIE SPRZEDAJE

lüksowy samochód „Premier“ 45 H. P. z najnowszymi technicznymi urządzeniami, koła rozmiarów europejskich. Wiadomość: Hotel „Polonia“ pokój Nr. 304, tylko dnia 20 września r. b. od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu (3-32d1)

Poszukuję

lokarni ciężkiego typu, nowej lub używanej. Oferty Hotel „Polonia“ pokój Nr. 304, od 10 do 1 po poł., jak również kupię kilka samochodów ciężarowych. (3931K1)

Dom z ogrodem

w śródmieściu kupię. Oferty składać w Administracji „Rozwoju“ dla „W. S.“

3929d3

Urządzenie

fabryki czekolady, lub cukierków,
oraz prasy do cukierków kupię.

Oferty składać w Administracji „Rozwoju“ dla W. S.

3930d3

1914 r.

Ulotniła się z domu 26 letnia Wanda Kurzawińska z domu JANIAK

od męża i dzieci i wszelki ślad za zbiegłą zaginął, kto by wiedział o pobycie takiej uprasza się o wiadomość w imieniu kancelarii parafialnej N. M. P. w Pabianicach. 3891s

Budowa karoserji

oraz odnawianie. H. Litka
Gdańska № 148. (3876d3)

Zakład leczniczy
D-ra Z Dobrowolskiego
choroby gardła, nosa, uszu
Warszawa ul. S-to Krzyska 3.
7126K

Płace

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję
Konstantynowska 7 Milich
prawa oficyna 1-sze piętro
3599w

Dr. Artur Banasz

urolog.

Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chron. rzeźączka
Przyjmuje od g. 5 i pół do 7.
Moniuszki № 11. (X)

Dr. S. KANTUR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6. 361

wdowa

przystojna lat 27 katoliczka krajowa — hafciarka pragnie wyjść z małżeństwa, zgłoszenie listownie z fotografią lub osobście st. Rokiciny. Stacja dr.żel. Warsz. Wied. M. Michałowicz (3998)

